

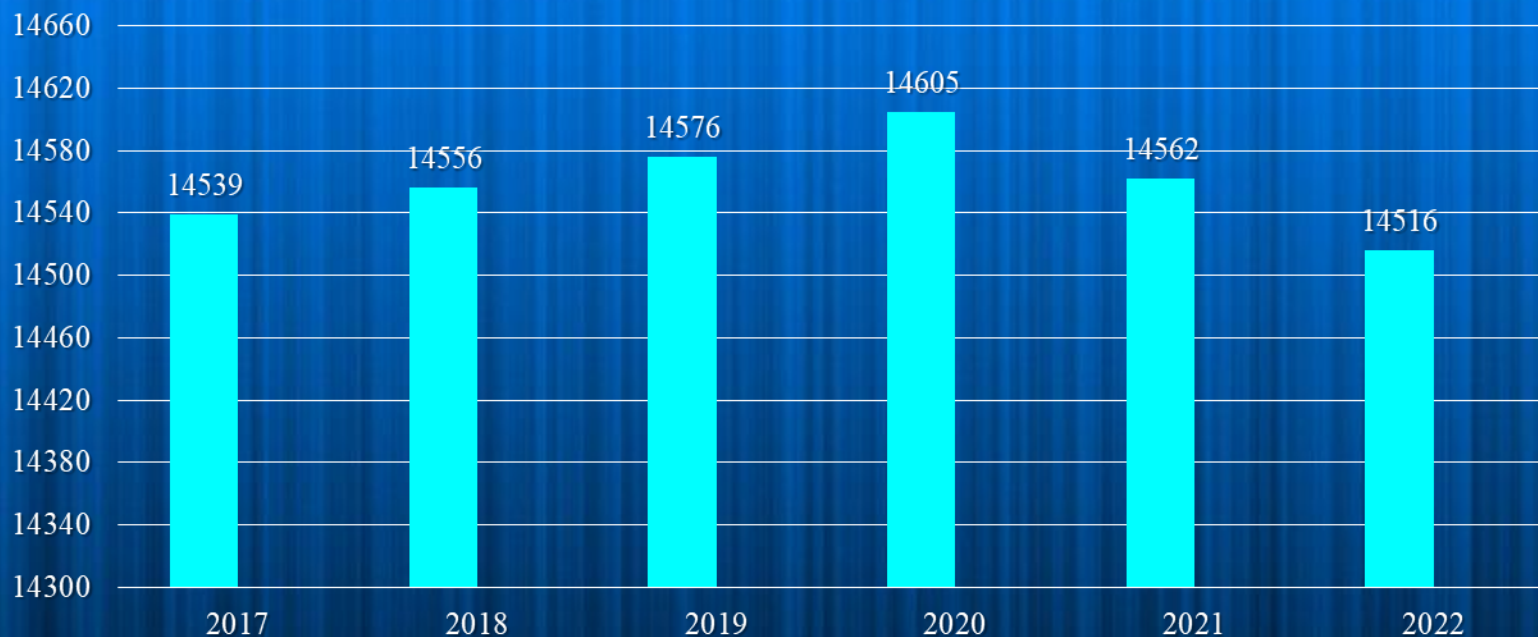

RAPORT O STANIE GMINY BRUSY ZA ROK 2022

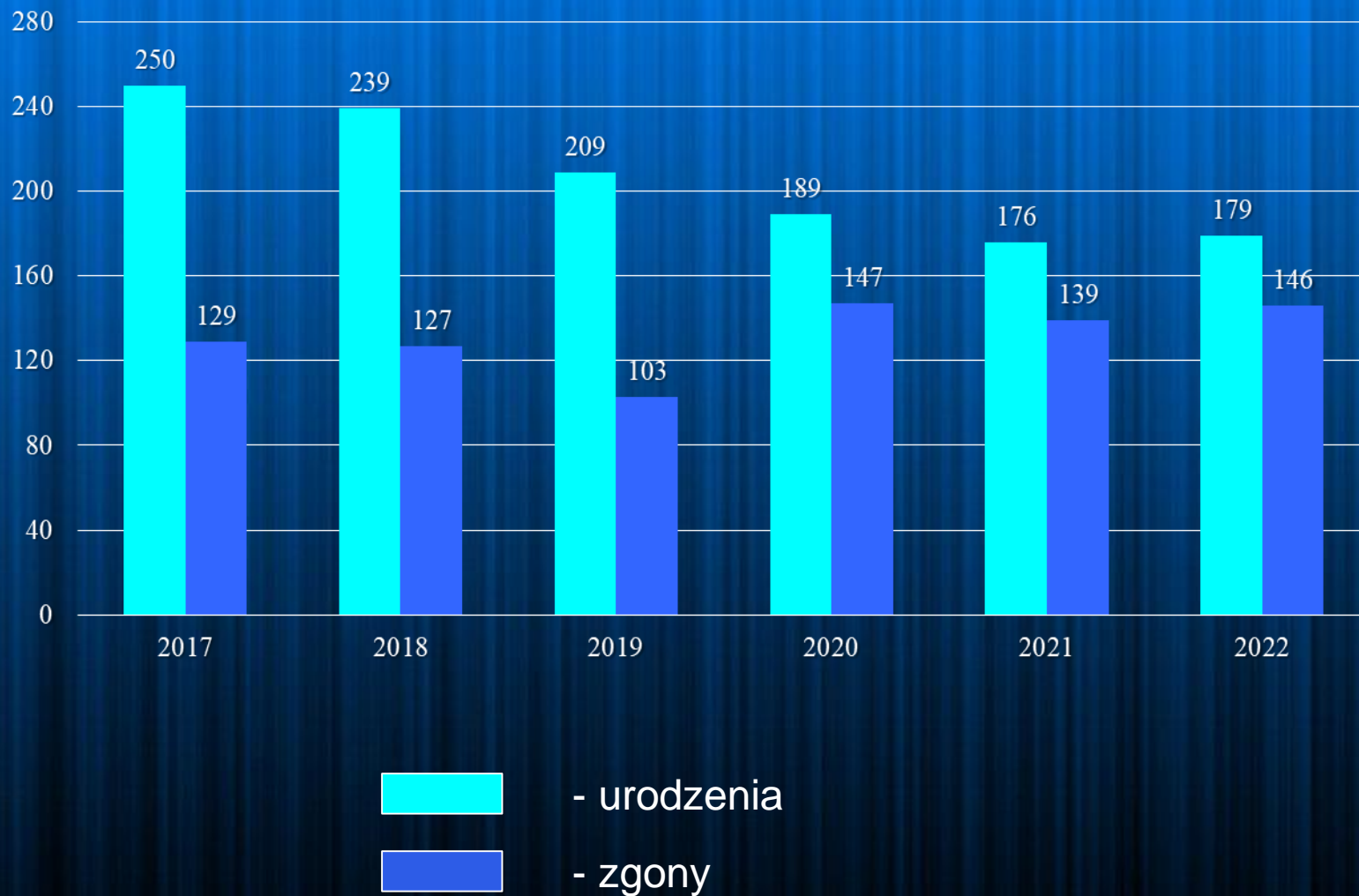
Liczba ludności w latach 2017-2022

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Miasto Brusy	5139	5128	5101	5101	5036	5003
Gmina Brusy	9400	9428	9475	9504	9526	9513
Łącznie miasto i gmina Brusy	14539	14556	14576	14605	14562	14516

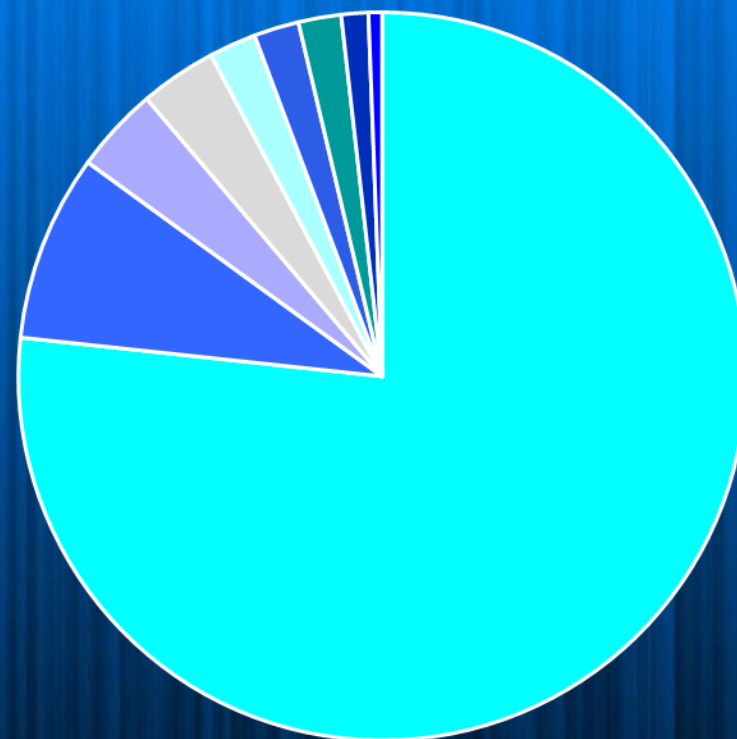
Urodzenia i zgony w latach 2017-2022

Mienie komunalne - grunty

Grunty komunalne:	powierzchnia w ha	%
Tereny komunikacyjne	354,93	76,7
Grunty rolne	38,60	8,3
Tereny rekreacyjno – wypoczynkowe	17,47	3,8
Tereny zabudowane	15,98	3,4
Grunty pokryte wodami	9,72	2,1
Nieużytki	9,18	2,0
Lasy oraz grunty zadrzewione	8,46	1,9
Tereny przemysłowe	5,69	1,2
Pozostałe	2,84	0,6
Łącznie	462,87	100

- Tereny komunikacyjne
- Tereny rekreacyjne
- Wody
- Lasy
- Pozostałe
- Grunty rolne
- Tereny zabudowane
- Nieużytki
- Tereny przemysłowe

Łączna wartość gruntów komunalnych: 58.957.510 zł

Wykup gruntów w 2022 roku

- nakłady poniesione w 2022 roku – 426.476 zł
- powierzchnia wykupionych gruntów – 10.044 m²,
- przeznaczenia wykupionych gruntów:
  - pod zbiornik retencyjny oraz ulice na Osiedlu Słonecznym w Brusach,
  - pod ulice na Osiedlu Kościuszki w Brusach,
  - pod drogi gminne w sołectwach Brusy – Wybudowanie, Żabno, Czyczkowy,
- ponadto przejęto nieodpłatnie dwie działki pod drogi gminne (w Lubni i w Czarnizu o łącznej powierzchni 469 m²).

Mienie komunalne - budynki

Funkcja budynku:	Lokalizacja	Liczba szt.
Mieszkalne	Brusy, Huta, Kosobudy, Leśno, Czarniż, Lubnia, Małe Chełmy, Czapiewice	15
Mieszkalne ze świetlicami	Małe Gliśno, Orlik, Małe Chełmy, Głowczewice	4
Świetlice	Czapiewice, Czyczkowy, Lubnia, Rolbik	4
Świetlice z remizami	Czarnowo, Czarniż, Huta, Leśno, Kinice, Kosobudy, Męcikał, Zalesie	8
Remizy strażackie	Brusy, Czapiewice, Czyczkowy, Głowczewice, Małe Chełmy, Małe Gliśno, Lubnia	7
Budynki oświatowe	Brusy, Czapiewice, Leśno, Lubnia, Czyczkowy, Męcikał, Wielkie Chełmy, Kosobudy, Zalesie, Rolbik, Przymuszewo	14
Budynki usługowe	Brusy, Brusy-Jaglie	4
Budynki socjalno-sportowe	Brusy, Czyczkowy, Skoszewo, Męcikał	4
Hydrofornie	Brusy, Czyczkowy, Męcikał	3
Ośrodki zdrowia	Brusy, Leśno	2
Łącznie		65

Łączna wartość budynków komunalnych: 51.083.876 zł

Mienie komunalne

– drogi, ścieżki rowerowe, sieci wod.-kan.

Drogi na terenie gminy Brusy

Kategoria drogi	Utwardzone km	Nieutwardzone km	Łącznie km
Wojewódzkie	31,8	0	31,8
Powiatowe	80,0	20,0	100,0
Gminne	54,7	245,3	300,0

Ścieżki rowerowe na terenie gminy Brusy

Rodzaj ścieżki (wg zarządu)	Utwardzone km	Nieutwardzone km	Łącznie km
Wojewódzkie	0,3	0,0	0,3
Powiatowe	3,6	3,7	7,3
Gminne	21,6	10,7	32,3

Sieci wod.-kan. i kanalizacja deszczowa na terenie gminy Brusy

Rodzaj sieci	Łącznie km
wodociągowe	190,5
kanalizacyjne sanitarne	144,8
deszczowe	24,7

Pomoc społeczna

Wskaźnik	2020	2021	2022
Liczba osób uzyskująca wsparcie na podstawie ustawy o pomocy społecznej (bez świadczeń rodzinnych)	1070	902	922
Liczba osób uzyskujących wsparcie w postaci usług opiekuńczych	12	15	12
Liczba osób pobierających świadczenie wychowawcze	1.828	1.949	1.758
Liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka	738	634	591
Liczba osób, którym jest finansowany pobyt w Domu Pomocy Społecznej	6	7	6
Liczba gospodarstw domowych otrzymujących dodatek mieszkaniowy	34	30	37
Liczba gospodarstw domowych otrzymujących dodatek energetyczny	19	8	4

Kultura

Wykaz obiektów kulturalnych zlokalizowanych na terenie miasta i gminy Brusy:

- świetlice wiejskie – 17 obiektów,
- siedziba CKiB w Brusach,
- Chata Kaszubska w Brusach-Jagliach.

Działalność kulturalna w liczbach:

Rodzaj aktywności	Liczba wydarzeń w 2021 roku	Liczba uczestników w 2021 roku	Liczba wydarzeń w 2022 roku	Liczba uczestników w 2022 roku
Imprezy, spotkania kulturalne	288	23.835	348	26.402
Warsztaty regionalne	94	1.667	85	1.754
Łącznie	382	25.502	433	28.156

Największe wydarzenia kulturalne w 2022 roku:

- XXVII Międzynarodowy Festiwal Folkloru „Kaszubskie Spotkania z Folklorem Świata”,
- XXIII Światowy Zjazd Kaszubów w Brusach,
- Gminne Obchody Dnia Dziecka z happeningiem czytelnictwem „Bruscrossing”,
- XIV Pieczenie Chleba w Widnie,
- Zaborskie Dożynki Gminne.

Kultura - fotogaleria

Światowy Zjazd Kaszubów w Brusach

Międzynarodowy Festiwal Folkloru

Bruscrossing - Gminne Obchody Dnia Dziecka

Zaborskie Dożynki Gminne

Sport

Wykaz obiektów sportowych zlokalizowanych na terenie miasta i gminy Brusy:

- budynki socjalno-sportowe – 4 szt.,
- boiska sportowe – 17 szt.,
- siłownie zewnętrzne – 11 szt.,
- place zabaw – 27 szt.,
- punkty przystankowe dla kajakarzy – 8 lokalizacji.

Największe wydarzenia sportowe w 2022 roku:

- Igrzyska Plażowe w Czernicy,
- Zaborski Rajd Rowerowy,
- Turniej Gry w Petanque,
- Konkurs „Kreatywnie mobilni” – konkurs dla szkół polegający na tworzeniu pojazdów napędzanych siłą ludzkich mięśni,
- Turnieje tenisa ziemnego dla dzieci i dorosłych,
- Halowe turnieje piłki nożnej.

Lokalny Animator Sportu:

W 2022 roku, po raz trzynasty, Gmina Brusy uczestniczyła w programie Lokalny Animator Sportu, realizowanym przez Instytut Sportu - Państwowy Instytut Badawczy. Wsparcie obejmowało pokrycie ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki części wynagrodzenia trenera środowiskowego. W ramach projektu, w okresie od marca do listopada na terenie boiska „Orlik” w Brusach organizowane były bezpłatne zajęcia sportowe dla różnych grup wiekowych oraz osób indywidualnych.

Sport - fotogaleria

XIII Turniej Gry w Petanque

Konkurs Kreatywnie mobilni

XVIII Zaborski Rajd Rowerowy

Najlepsi siatkarze Igrzysk Płazowych

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Liczba organizacji pozarządowych działających na terenie miasta i gminy Brusy (stan na koniec 2022 roku):

- stowarzyszenia kulturalne i sportowe, kluby sportowe i fundacje – 35 organizacji,
- ochotnicze straże pożarne – 14 jednostek,
- koła gospodyń wiejskich – 10 kół.

Wsparcie finansowe organizacji pozarządowych:

- w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – dofinansowano 15 zadań na kwotę 190.000 zł,
- w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego – dofinansowano 8 zadań na kwotę 50.900 zł,
- ponadto dofinansowano 1 ofertę złożoną w trybie pozakonkursowym na kwotę 4.500 zł.

Łącznie na wsparcie organizacji pozarządowych w 2021 roku wydatkowano kwotę **245.400 zł.**

Oświata – szkoły podstawowe

Gmina Brusy jest organem prowadzącym dla 10 szkół podstawowych:

Liczba uczniów w poszczególnych szkołach	2020	2021	2022
SP Nr 1 w Brusach	519	488	455
SP Nr 2 w Brusach	349	405	362
SP Leśno	176	184	163
Filia Przymuszewo	15	9	10
SP Czyczkowy	148	164	165
SP Lubnia	164	159	146
SP Kosobudy	161	156	146
SP Wielkie Chełmy	115	115	112
Filia Rolbik	7	10	7
SP Zalesie	87	83	92
SP Czapiewice	39	38	47
SP Męcikał	43	37	39
Razem	1.823	1.848	1.744

Oświata - ciąg dalszy

Edukacja przedszkolna jest prowadzona przez 2 przedszkola, 5 punktów przedszkolnych oraz 16 oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych:

Liczba dzieci w poszczególnych placówkach	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Przedszkole Nr 1 w Brusach	189	197	215
Przedszkole Sióstr Zmartwychwstanek	99	96	96
Punkty przedszkolne	117	118	117
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	270	285	306
Razem	675	696	734

Ponadto we wrześniu 2022 r. 52 dzieci było objętych opieką w Samorządowym Żłobku w Brusach.

Finansowanie oświaty:

- w 2022 roku bieżące wydatki oświatowe wyniosły **31.029.029 zł** i były wyższe o 2.204.159 zł w stosunku do wydatków w 2021 roku (wzrost o 7%),
- dochody pochodzące z subwencji oświatowej, dotacji oraz innych wpłat w 2022 roku wyniosły 22.677.311 zł - wzrost w stosunku do 2020 roku o 1.622.921 zł (7%).

Bezpieczeństwo – Ochotnicze Straże Pożarne

Wykaz interwencji poszczególnych jednostek OSP

Lp.	Jednostka OSP	Pożary	Miejscowe zagrożenia (wypadki, kolizje, zalania, itp.)	Falszywe alarmy	Razem
1.	Brusy	33	89	5	127
2.	Leśno	12	45	1	58
3.	Lubnia	12	22	1	35
4.	Kosobudy	9	16	2	27
5.	Czyczkowy	6	15	1	22
6.	Męcikał	2	20	0	22
7.	Czarniż	4	14	0	18
8.	Małe Chełmy	2	10	0	12
9.	Czapiewice	3	8	0	11
10.	Zalesie	4	5	0	9
11.	Czarnowo	0	4	0	4
12.	Huta, Główczewice, Kinice	0	0	0	0
Razem rok 2022		87	248	10	345
Rok 2021		94	174	1	269

Łącznie strażacy - ratownicy przepracowali w 2022 roku 2424 godziny i 11 minut.

Sprzęt i wyposażenie:

Do jednostek OSP zakupiono sprzęt (węże, rękawice, ubrania specjalne, buty specjalne, pasy ratownicze do ratownictwa wodnego, butle do aparatów powietrznych, aparaty powietrzne, hełmy oraz kamerę termowizyjną na łączną kwotę **139.652 zł**, z czego:

- **128.092 zł** (dotacje: FSUSR, WFOŚiGW, KSRG, MSWiA, Urząd Marszałkowski, MSWiA dla MDP),
- **11.560 zł** (środki gminy Brusy).

Pomoc obywatelom Ukrainy

24 lutego 2022 roku doszło do agresji zbrojnej Federacji Rosyjskiej na Ukrainę.

Gmina Brusy podjęła szereg działań w celu pomocy obywatelom Ukrainy:

- przyjęto 190 wniosków o nadanie nr PESEL,
- udzielono schronienia 165 osobom,
- dzieci objęto edukacją szkolną - do szkół uczęszcza 9 dzieci, a do przedszkola 4,
- współpracowano z Towarzystwem Ducha Świętego z Dąbrowy koło Wiela w zakresie organizacji schronienia dla obywateli Ukrainy i transportu rzeczy pierwszej potrzeby na Ukrainę,
- zorganizowano wyjazd na przejście graniczne po 30 osób z Ukrainy,
- wspólnie z gminą Karsin i Konarzyny zorganizowano transport artykułów pierwszej potrzeby (żywność, art. higieniczne, woda, ubrania, paliwo),
- uruchomiono zbiórkę rzeczową dla osób z Ukrainy,
- z naszych jednostek OSP przekazano sprzęt pożarniczy na zbiórkę zorganizowaną przez Komendę Państwową PSP w Chojnicach,
- uruchomiono zbiórkę finansową,
- zorganizowano kurs nauki języka polskiego dla osób z Ukrainy – wzięło w nim udział 30 osób,
- 31 marca 2022 r. Rada Miejska w Brusach podjęła uchwałę o pomocy obywatelom Ukrainy,
- dzięki współpracy ze Stowarzyszeniem Osób Niepełnosprawnych „Ty i Ja” oraz środków z Fundacji Castorama zagospodarowano 4 mieszkania komunalne, w których w razie potrzeby mogą być zakwaterowani uchodźcy z Ukrainy,
- zorganizowano szereg wydarzeń skierowanych do osób z Ukrainy (spotkania integracyjne, wycieczka do Trójmiasta, warsztaty kulturalne).

Pomoc obywatelom Ukrainy

Pierwszy transport osób z Ukrainy

Warsztaty integracyjne dla najmłodszych

Zakończenie kursu języka polskiego

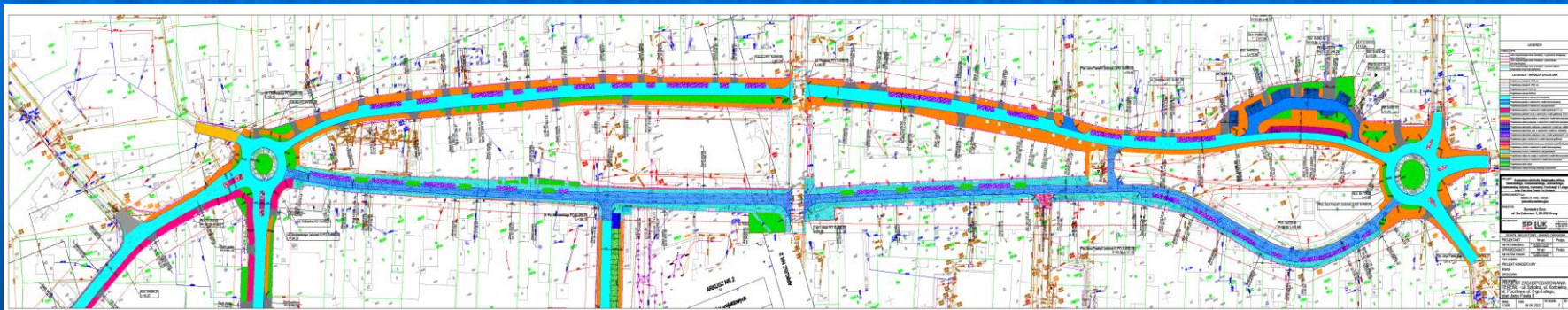
Wycieczka do Gdańska

SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA ZADAŃ W 2022 ROKU

Przebudowa ulic w Brusach

Koncepcja budowy ulic w centrum Brus

- szacunkowa wartość zadania: 27.463.348 zł,
w tym:
  - dofinansowanie RFRD – 13.731.674 zł,
  - dofinansowanie RFPŁ PIS – 8.563.675 zł,
  - środki Gminy Brusy – 5.167.999 zł
- nakłady poniesione w 2022 roku: 43.542 zł.

Zadanie obejmuje przebudowę ulic: Świętopełka, Bolta, Witosa, Derdowskiego, Chełmowskiej, ks. A. Graduszewskiego, Bł. Ks. J. Jankowskiego, Szkolnej, Kościelnej, Pocztovej i 2-go Lutego oraz Plac Jana Pawła II w Brusach o łącznej długości 3,55 km.

Zadanie dofinansowane w ramach Rządowego Funduszu Dróg oraz Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

Obecnie kończy się opracowywanie dokumentacji projektowej na cały zakres zadania (Biuro Projektowe SPILUK Projekt Łukasza Śpicy z Chojnic). W II półroczu br. wyłoniony zostanie wykonawca robót i inspektor nadzoru inwestorskiego.

Zadanie przewidziane do realizacji w latach 2023-2025.

Budowa ulic Osiedla Słonecznego w Brusach

ul. Stokrotki

ul. Jaśminowa

- całkowita wartość zadania: 6.701.166 zł, w tym:
  - dofinansowanie – **2.391.295 zł**,
  - środki Gminy Brusy – 4.309.871 zł
- nakłady poniesione w 2022 roku: **2.232.282 zł**.

Zadanie obejmuje budowę następujących ulic na Osiedlu Słonecznym w Brusach: Akacyjnej (2020), Różanej, części Kwiatowej (2021), Jaśminowej, Stokrotki, części Słonecznej (2022), Łanowej, Modrakowej i Zielonej (2023).

Łączna długość ulic do budowy w ramach zadania: 1.876 m.

Zadanie dofinansowane w ramach Funduszu Dróg Samorządowych.

Wykonawcą zadania jest firma Usługi Transportowe, Ziemne i Melioracyjne Henryk Czarnowski z Kalisza.

Zadanie będzie realizowane w latach 2020-2023.

FUNDUSZ DRÓG SAMORZĄDOWYCH

Budowa ulic na Osiedlu Karpaty i Słonecznym w Brusach

ul. Świerkowa – stan obecny

ul. Dębowa – stan obecny

- całkowita wartość zadania: 10.636.654 zł, w tym:
  - dofinansowanie RFRD – **5.318.327 zł**,
  - dofinansowanie RFPŁ: PIS – **1.958.735 zł**,
  - środki Gminy Brusy – 3.359.592 zł
- nakłady poniesione w 2022 roku: **0 zł**.

Zadanie obejmuje budowę ulic: Dębowej, Klonowej, Świerkowej i Jodłowej oraz przedłużenie ul. Słonecznej, Jaśminowej, Zielonej i Łanowej w Brusach o łącznej długości 1.720 m.

Zadanie uzyskało dofinansowanie w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg oraz Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

Zadanie do realizacji w latach w 2023-2024.

Przebudowa drogi powiatowej Kinice - Kosobudy

Skrzyżowanie ul Głównej i Leśnej w Kinicach

Ul. Czerska w Kosobudach

- całkowita wartość zadania: 4.249.226 zł, w tym:
  - dofinansowanie – **2.124.613 zł**,
  - środki Powiatu Chojnickiego – 1.854.197 zł,
  - środki Gminy Brusy – 270.416 zł.
- nakłady poniesione przez gminę Brusy w 2022 roku: **0 zł**.

Zadanie obejmowało przebudowę drogi powiatowej na odcinku Kosobudy – Kinice na łącznej długości 1.744 m, szerokość jezdni 6,0 m (Kosobudy) oraz 5,0-5,5m (Kinice), nawierzchnia asfaltowa wraz z odwodnieniem w Kinicach i oznakowaniem pionowym. Wybudowano też ścieżkę rowerową o długości 580m.

Gmina Brusy udzieliła (w 2023r.) pomocy finansowej Powiatowi Chojnickiemu na realizację tego zadania w wysokości 270.416 zł.

Zadanie dofinansowane w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

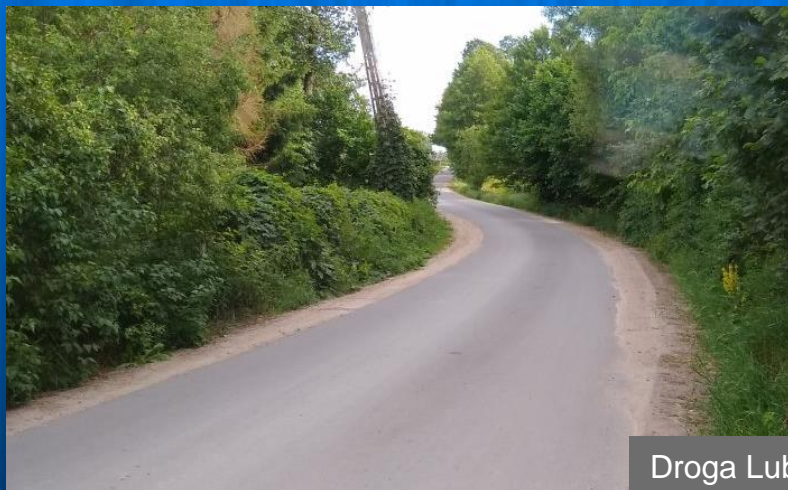
Wykonawcą zadania była firma Usługi Transportowe, Ziemne i Melioracyjne Henryk Czarnowski z Kalisza.

Termin realizacji zadania: 2022-2023.

Modernizacja odcinka drogi transportu rolnego Lubnia – Orlik – etap III

Droga Lubnia - Orlik

- całkowita wartość zadania: 405.432 zł, w tym:
  - dotacja z Samorządu Województwa Pomorskiego – **145.485 zł**,
  - fundusz sołecki Orlik – 40.000 zł,
  - pozostałe środki Gminy Brusy – 219.947 zł
- nakłady poniesione w 2021 roku: **405.432 zł**.

Zakres robót wykonany w 2022 r. obejmował nawierzchnię z betonu asfaltowego na odcinku długości 500 m o szerokość jezdni 4,0 m oraz obustronne pobocza z kruszywa łamanego szerokości 0,75 m, w tym:

- odcinek 485m w ramach dotacji z Samorządu Woj. Pomorskiego,
- odcinek 15m w ramach funduszu sołeckiego sołectwa Orlik.

Wykonawcą zadania była firma Usługi Transportowe, Ziemne i Melioracyjne Henryk Czarnowski z Kalisza.

Dotychczas w ramach 3 etapów (od 2017 r.) wybudowano łącznie ok. 2,0 km drogi, do wybudowania pozostał odcinek dł ok. 750m.

Zadanie (III etap) zostało wykonane w 2022 roku.

Modernizacja odcinka drogi transportu rolnego Czapiewice – Czapiewice - Wybudowanie

Zdjęcia z drona - Henryk Skiba z Czapiewic

- całkowita wartość zadania: 479.971 zł, w tym:
  - dotacja z Samorządu Województwa Pomorskiego – 131.825 zł,
  - dotacja z Nadleśnictwa Przymuszewo – 100.000 zł,
  - fundusz sołecki Czapiewice – 25.478 zł
  - środki Gminy Brusy – 222.668 zł
- nakłady poniesione w 2021 roku: 479.971 zł.

Zakres robót wykonany w 2022 roku obejmował nawierzchnię z betonu asfaltowego na odcinku długości 602 m o szerokość jezdni 4,0 m oraz obustronne pobocza z kruszywa łamanego, w tym:

- odcinek 440m w ramach dotacji z Samorządu Woj. Pom.,
- odcinek 127m w ramach dotacji z Nadl. Przymuszewo,
- odcinek 35m w ramach funduszu sołeckiego Czapiewice.

Wykonawcą zadania była firma Usługi Transportowe, Ziemne i Melioracyjne Henryk Czarnowski z Kalisza.

W roku 2023 planowana jest kontynuacja zadania – odcinek 350m przy dofinansowaniu ze środków Samorządu Woj. Pom.

Modernizacja przejść dla pieszych na ul. Ogrodowej w Brusach

Przejście przy skrzyżowaniu z ul. Chełmowskiego

Przejście przy skrzyżowaniu z ul. Targową

- całkowita wartość zadania: 106.241 zł, w tym:
  - dofinansowanie – **79.310 zł**,
  - środki gminy Brusy – 26.931 zł
- nakłady poniesione w 2022 roku – **26.931 zł**.

Zadanie obejmowało modernizację 5 przejść dla pieszych na ul. Ogrodowej w Brusach poprzez ich doświetlenie, wymianę znaków na fluorescencyjne, montaż płytek ostrzegawczych dla osób niewidomych oraz nowe oznakowanie poziome.

Zadanie dofinansowane ze środków budżetu państwa w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w zakresie Poprawy Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.

Wykonawcą była firma Elektroinstal Dominik Szmagliński z Chojnic.

Zadanie wykonane w 2022 roku.

Modernizacja przejść dla pieszych na ul. Armii Krajowej w Brusach

Przejście przy skrzyżowaniu z Targową

Przejście przy Samorządowym Żłobku

Zadanie dotyczy drogi powiatowej i zostało wykonane dzięki udzieleniu przez Gminę Brusy pomocy Powiatowi Chojnickiemu na wkład własny.

Zadanie obejmowało modernizację 3 przejść dla pieszych na ul. Armii Krajowej w Brusach poprzez ich doświetlenie, wymianę znaków na fluorescencyjne, montaż płytek ostrzegawczych dla osób niewidomych oraz nowe oznakowanie poziome.

Zadanie dofinansowane ze środków budżetu państwa w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w zakresie Poprawy Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.

Wykonawcą była firma Elektroinstal Dominik Szmagliński z Chojnic.
Zadanie wykonane w 2022 roku.

- całkowita wartość zadania: 64.584 zł, w tym:
  - dofinansowanie – **51.667 zł**,
  - środki gminy Brusy – 12.917 zł
- nakłady poniesione w 2022 roku – **12.917 zł**.

Odwodnienie miasta Brusy

Zbiorniki retencyjne w sąsiedztwie oczyszczalni ścieków w Brusach

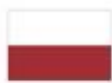
- całkowita wartość zadania: 16.994.930 zł, w tym:
  - dofinansowanie – **11.415.673 zł**,
  - środki gminy Brusy – 5.579.257 zł,
- nakłady poniesione w 2022 roku: **1.922.105 zł**.

„Odwodnienie miasta Brusy” obejmuje budowę kolektora deszczowego o łącznej długości 2,8km w obrębie ulic Osiedla Słowackiego, w ul. Kalwaryjnej oraz w obrębie oczyszczalni ścieków, a także budowę trzech zbiorników retencyjnych.

W 2022r. rozpoczęto budowę zbiorników retencyjnych przy oczyszczalni ścieków w Brusach oraz wybudowano kolektor deszczowy w kierunku miasta (firma HINC z Żuromina).

Wcześniej (w 2021r.) wybudowano kolektor deszczowy wraz z odtworzeniem nawierzchni jezdni w ul. Kalwaryjnej oraz części ul. Dworcowej (firma EKOMEL z Chojnic).

Termin realizacji zadania: 2020-2023.

Rzeczpospolita
Polska

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Rozbudowa sieci wod.-kan. na terenie miasta i gminy Brusy realizowana przez ZGK

Miejscowość	Sieć wodociągowa		Sieć kanalizacji sanitarnej		
	Długość sieci wraz z przyłączami [m]	Liczba przyłączy [szt.]	Długość sieci wraz z przyłączami [m]	Liczba przyłączy [szt.]	Liczba przydomowych przepompowni ścieków [szt.]
Brusy	361	10	320	9	-
Męcikał	69	5	57	5	2
Orlik	25	3	34	1	1
Pozostałe miejscowości: Skoszewo, Żabno, Zalesie, Lubnia, Brusy-Wybudowanie, Czyczkowy, Czarniż, Wielkie Chełmy, Czapiewice, Małe Chełmy-Wyb.	-	21	-	15	-
Razem	455	39	411	30	3

Łączne nakłady na rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w 2022 roku wyniosły 111.794 zł.

Budowa hali sportowej w Brusach

Budowa hali sportowej – stan obecny

- całkowita wartość zadania: 21.342.395 zł, z czego:
  - I etap: 11.677.330 zł, w tym dofinansowanie (Polski Ład) – **9.989.712 zł**,
  - II etap: 9.665.065 zł, w tym dofinansowanie (Sportowa Polska) – **4.082.100 zł**,
  - środki gminy Brusy – 7.270.583 zł.
- nakłady poniesione w 2022 roku: **0 zł**.

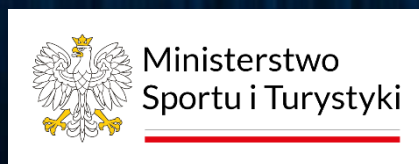
Nowa hala sportowa będzie miała wewnątrz pełnowymiarowe boisko 40 x 20 metrów, trybuny na 255 miejsc oraz pełen węzeł sanitarny.

Zadanie będzie realizowane w 2 etapach. Etap I rozpoczął się w 2022r. i obejmuje budowę obiektu w stanie surowym zamkniętym wraz z niezbędnymi instalacjami oraz zagospodarowanie terenu, natomiast w II etapie przewiduje się pozostałe roboty (wykończeniowe) przy budynku oraz zakup wyposażenia.

Zadanie jest dofinansowane z budżetu państwa: Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych (etap I) oraz Programu Sportowa Polska (etap II).

Wykonawcą I etapu jest firma PPHU „SZARAFIN” ze Skórcza.

Zadanie przewidziane do realizacji w latach 2022-2024.

Rozbudowa Centrum Kultury i Biblioteki im. Jana Karnowskiego w Brusach

Uroczyste otwarcie CKiB – 22.09.2022r.

- całkowita wartość zadania: 12.458.875 zł, w tym:
  - dofinansowanie z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego – **1.998.281 zł**,
  - dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych – **2.981.214 zł**,
  - dofinansowanie z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – **500.000 zł**,
  - środki gminy Brusy – 6.979.380 zł.
- nakłady poniesione w 2022 roku: **4.852.140 zł**.

W efekcie realizacji inwestycji powstały nowe pomieszczenia administracyjne i magazynowe. Oferta CKiB będzie również poszerzona o małe kino, tzw. „Kino za rogiem”.

Zadanie dofinansowane ze środków M.K.iD.N., R.F.I.L., P.F.R.O.N.

Zadanie realizowane etapowo od 2018 roku. W 2022 roku zakończono III etap inwestycji obejmujący m.in. roboty wykończeniowe wewnątrz, elewację, czy zagospodarowanie terenu.

Wykonawcą III etapu była firma PHU LABAR Sp. z o.o. z Gdańska.

Zadanie realizowane w latach 2018-2022.

Państwowy Fundusz
Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

Rządowy Fundusz
Inwestycji Lokalnych

Laboratoria przyszłości

Warsztaty LEGO Education SPIKE w SP Lubnia

Zajęcia z klockami KORBO w SP Czapiewice

- całkowita wartość zadania: 605.400 zł, w tym:
  - dofinansowanie z budżetu państwa – **605.400 zł**,
  - brak wkładu własnego gminy Brusy.
- nakłady poniesione w 2022 roku: **433.226 zł**.

**Laboratoria
Przyszłości**

Laboratoria Przyszłości to program doposażania placówek oświatowych w specjalistyczny sprzęt dydaktyczny. Ma on służyć edukacji w dziedzinie nowoczesnych technologii.

W szkołach podstawowych pojawił się nowoczesny sprzęt, w tym drukarki 3D, mikrokontrolery, sprzęt do nagrań i prezentacji swoich osiągnięć, stacje lutownicze, a także wyposażenie dodatkowe, począwszy od narzędzi do prac ręcznych, sprzęty gospodarstwa domowego, gogle VR oraz inne pomoce dydaktyczne.

Zakupy sprzętu rozpoczęły się w 2021 roku i zostały zakończone w pierwszej połowie 2022 roku.

Zadanie realizowane w latach 2021-2022.

Gmina wspiera przedszkolaków

Nowe urządzenia na placu zabaw przy przedszkolu w Brusach

Gmina Wspiera Przedszkolaków to projekt, którego celem jest poprawa jakości edukacji przedszkolnej poprzez dostosowanie miejsc do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, realizację dodatkowej oferty edukacyjnej i specjalistycznej, ale również zajęcia z programowania, j. angielskiego, eksperymentów i kompetencji społecznych. Dla nauczycieli przewidziano szkolenia prowadzące do nabycia kompetencji z zajęć wspomagających rozwój i edukację dzieci, a dla rodziców warsztaty z zakresu kompetencji kluczowych.

Zadanie przewiduje również zakup niezbędnego sprzętu i wyposażenia dydaktycznego do prowadzenia zajęć, w tym zakup urządzeń na plac zabaw przy przedszkolu.

Zadanie finansowane z Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego

Zadanie realizowane w latach 2021-2023.

- całkowita wartość zadania: 1.288.142 zł, w tym:
  - dofinansowanie – 1.094.921 zł,
  - nieodpłatny wkład własny gminy w postaci udostępnienia sal wyceniony na kwotę 193.221 zł.
- nakłady poniesione w 2022 roku: 884.929 zł.

Dostępny Urząd

Wizualizacja windy (dokumentacja projektowa)

- całkowita wartość zadania: 656.660 zł, w tym:
  - dofinansowanie – 167.920 zł,
  - środki gminy Brusy – 488.740 zł
- nakłady poniesione w 2022 roku: 0 zł.

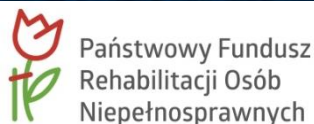
Plan tyflograficzny Urzędu (parter)

„Dostępny Urząd” to zadanie obejmujące m.in. budowę windy, montaż na drzwiach urzędu tabliczek z napisami w alfabecie Braille’a, montaż planów tyflograficznych z układem pomieszczeń, zakup pętli indukcyjnej oraz krzesła ewakuacyjnego dla osoby niepełnosprawnej. Celem projektu jest umożliwienie osobom ze szczególnymi potrzebami samodzielnego poruszania i komunikowania się w Urzędzie.

Zadanie jest dofinansowane poprzez PFRON ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja i Rozwój 2014-2020.

Największy zakres kosztowo stanowi winda (nieco ponad 600.000 zł), budowana przez firmę ARTMED Sp. z o.o. z Tomaszowa Mazowieckiego.

Zadanie do realizacji w latach 2022-2023.

Państwowy Fundusz
Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Dofinansowanie zakupu lasera okulistycznego dla Szpitala Specjalistycznego w Chojnicach

Laser okulistyczny QUANTEL EasyRet

- całkowita wartość samochodu: 278.487 zł, w tym:
  - Gmina Brusy - 90.000 zł,
  - Gmina Czersk – 90.000 zł,
  - Gmina Konarzyny – 30.000 zł,
  - środki własne szpitala – 68.487 zł.

Gmina Brusy wsparła zakup najnowszej generacji mikropulsowego lasera okulistycznego na potrzeby chojnickiego szpitala. Zakup dokonany z okazji 20-lecia funkcjonowania szpitala w nowej siedzibie.

Laser służy do laseroterapii chorób siatkówki, takich jak zmiany zwyrodnieniowe siatkówki lub jako alternatywa dla zabiegów jaskry.

Zakup wsparły też inne samorządy (Gmina Czersk i Konarzyny).

Zadanie zrealizowane w 2022 roku.

Dofinansowanie zakupu samochodu dla Komendy Powiatowej Policji w Chojnicach

BMW 330i xDrive

- całkowita wartość samochodu: 267.300 zł,
w tym:
  - nakłady poniesione przez gminę Brusy - **15.000 zł**,
  - budżet państwa – 132.300 zł,
  - Powiat Chojnicki – 60.000 zł,
  - Miasto Chojnice – 60.000 zł.

Gmina Brusy przekazała dotację w wysokości 15.000 zł dla Komendy Powiatowej Policji w Chojnicach na zakup samochodu osobowego nieoznakowanego z wideorejestratorem – marka BMW 330i xDrive.

Zakup wsparły finansowo również inne samorządy powiatu chojnickiego (Powiat Chojnicki i Miasto Chojnice).

Zadanie zrealizowane w 2022 roku.

Zakup samochodu pożarniczego dla OSP w Czarniżu

Strażacy OSP Czarniż z nowym Renault Traffic przed remizą

- całkowita wartość samochodu: 83.000 zł, w tym:
  - środki gminy Brusy - 30.000 zł,
  - Powiat Chojnicki – 15.000 zł,
  - Nadleśnictwo Czersk – 5.000 zł,
  - Nadleśnictwo Przymuszewo – 5.000 zł,
  - Nadleśnictwo Rytel – 3.000 zł,
  - prywatni sponsorzy oraz środki własne OSP - 25.000 zł

Renault Traffic zastąpił inny, wysłużony pojazd marki Ford Transit.

Renault nie jest fabrycznie nowym samochodem (rocznik 2012). Został jednak całkowicie zmodernizowany przez specjalistyczną firmę zajmującą się odbudową i renowacją pojazdów pożarniczych.

Warto zaznaczyć duży udział w zakupie środków własnych jednostki oraz środków zewnętrznych pozyskanych przez strażaków.

15 lipca br. odbędzie się uroczystość poświęcenia nowego samochodu.

Zadanie zrealizowane w 2022 roku.

Zadania zrealizowane w ramach funduszu sołeckiego

L.p.	Nazwa zadania	Wydatek
1	Budowa placu zabaw w sołectwie Brusy - Wybudowanie	12.269
2	Budowa oświetlenia drogowego w sołectwie Brusy - Wybudowanie	6.500
3	Budowa drogi Czapiewice – Czapiewice - Wybudowanie	25.478
4	Budowa drogi gminnej w Czarniżu	24.991
5	Budowa oświetlenia drogowego na odcinku drogi Czarnowo – Czyczkowy	24.116
6	Budowa oświetlenia drogowego przy ul. Ogrodowej w Czyczkowach	30.381
7	Zagospodarowanie terenu komunalnego we wsi Czyczkowy	25.000
8	Budowa oświetlenia przy DW 235 w miejscowości Gacnik	15.000
9	Zagospodarowanie terenu rekreacyjno-sportowego w Hucie	23.360
10	Doposażenie świetlicy wiejskiej w Kosobudach w wyparzarkę do naczyń	8.500
11	Zagospodarowanie terenu rekreacyjno-sportowego przy świetlicy wiejskiej w Kosobudach	43.500
12	Budowa oświetlenia drogowego w Kaszubie	21.488

Dzień kobiet w Zalesiu

Stoły i ławki pod wiatą w Kosobudach

c.d. funduszu sołeckiego

13	Wykonanie przyłącza wodno-kanalizacyjnego do projektowanego budynku socjalno-sportowego	22.878
14	Budowa oświetlenia drogowego na ul. Brzozowej, Sportowej i Sosnowej w Lubni	47.810
15	Doposażenie świetlicy wiejskiej w Małych Chelmach	12.799
16	Budowa ul. Dąbek i ul. Leśnej w Męcikale (projektowanie)	32.500
17	Budowa drogi Lubnia – Orlik	11.670
18	Budowa drogi w Lendach (projektowanie)	12.700
19	Zagospodarowanie terenu rekreacyjno-sportowego w Przymuszewie	7.189
20	Budowa oświetlenia drogowego Rolbik – Młyn	10.000
21	Budowa oświetlenia drogowego w Skoszewie	6.000
22	Budowa ul. Polnej w Zalesiu	40.000
23	Budowa drogi „koło krzyża” w Żabnie	16.500
24	Naprawa dróg tłuczniem (łącznie wszystkie sołectwa)	133.856
25	Organizacja imprez (łącznie wszystkie sołectwa)	36.118
26	Pozostałe zadania (o wartości do 5 tys. zł) łącznie	46.996
RAZEM		697.599

Oświetlenie drogowe ul. Sosnowej w Lubni

Ul. Polna w Zalesiu

Wyróżnienia dla Gminy Brusy

Wyróżnienie „Wspólnota”

Pismo samorządowe „Wspólnota” doceniło starania Gminy Brusy w zakresie pozyskiwania funduszy unijnych w latach 2014-2021.

Brusy zajęły 4. miejsce w województwie pomorskim i 86. lokatę, spośród aż 620 beneficjentów środków zewnętrznych, branych pod uwagę w rankingu w kategorii „miasteczka”.

Zestawienie obejmuje łączną wartość dotacji pozyskanych przez samorząd w latach 2014-2021 ze środków unijnych.

Wynik podawany jest w przeliczeniu na jednego mieszkańca.

Ranking NFOŚiGW

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przygotował Ranking najbardziej aktywnych gmin w Programie Czyste Powietrze.

Gmina Brusy znalazła się w gronie 625 najaktywniejszych samorządów w Polsce otrzymując nagrodę w postaci dodatkowego wsparcia w wysokości 25.600 zł.

Ranking opracowano porównując liczbę budynków jednorodzinnych w danej gminie do liczby złożonych wniosków w ramach Programu Czyste Powietrze.

WSPÓLNOTA

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ